

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Aktuālais par izslēgšanas iemesliem iepirkumos

Monta Drebeiniece

IUB Tiesību aktu piemērošanas
departamenta direktore

IUB aicina izmantot tīmekļvietnē www.iub.gov.lv izvietoto «Iepirkuma ceļvedi»

Iepirkuma ceļvedis

Bibliotēka

Tiesību akti

Nozaru iestāžu un organizāciju ieteikumi

Iepirkuma tehniskā vadība

Biežāk uzdotie jautājumi

Iepirkuma process - soli pa solim:

1. Vajadzību apzināšana un tirgus izpētes organizēšana
2. Iepirkuma komisija
3. Līguma veida noteikšana, procedūras izvēle un dokumentācijas izstrāde
4. Iepirkuma izsludināšana, piedāvājumu saņemšana un informācijas apmaiņa ar pretendentiem
5. Piedāvājumu atvēršana un izvērtēšana
6. Izslēgšanas iemeslu un sankciju pārbaude
7. Līguma, vispārīgās vienošanās noslēgšana un izpilde
8. Iepirkuma dokumentācijas uzglabāšana, pieejamība un arhivēšana

4. Iepirkuma izsludināšana, informācijas apmaiņa un piedāvājumu saņemšana

- 4.1. Iepirkumu termiņu noteikšana
- 4.2. Iepirkuma informācijas izsludināšana
- 4.3. Saziņa ar pretendentu
- 4.4. Rīcība sūdzību gadījumā
- 4.5. Grozījumi iepirkuma dokumentācijā
- 4.6. Piedāvājumu saņemšana

5. Atvēršana, vērtēšana un lēmuma pieņemšana

- 5.1. Piedāvājumu atvēršana
- 5.2. Vērtēšana
  - 5.2.1. Vērtēšanas kārtība
  - 5.2.2. Atbilstība noformējuma prasībām un piedāvājuma nodrošinājums
  - 5.2.3. Atbilstība kvalifikācijas prasībām, t.sk. ja pretendents balstās uz citas personas spējām
  - 5.2.4. Atbilstība tehniskās specifikācijas prasībām
  - 5.2.5. Finanšu piedāvājuma izvērtēšana
  - 5.2.6. Pieteikumos vai piedāvājumos iekļautās informācijas precizēšana
  - 5.2.7. Sarunas ar pretendentiem slēgtajās procedūrās
  - 5.2.8. Starplēmuma pieņemšana
- 5.3. Lēmums un informēšana
  - 5.3.1. Lēmuma forma un saturs
  - 5.3.2. Lēmuma pieņemšana iepirkuma izbeigšanas/ pārtraukšanas gadījumā
  - 5.3.3. Kandidātu un pretendentu informēšana
  - 5.3.4. Nogaidīšanas termiņš un lēmuma pārsūdzība IUB

6. Izslēgšanas iemeslu un sankciju pārbaude

7. Līguma, vispārīgās vienošanās noslēgšana un izpilde

- 7.1. Līguma noslēgšana un publicēšana
- 7.2. Līguma izpildes kontrole
- 7.3. Speciālistu/ apakšuzņēmēju piesaiste un nomaiņa
- 7.4. Līguma grozījumi un to publicēšana
- 7.5. Līguma izbeigšana
- 7.6. Līguma slēgšana vispārīgās vienošanās ietvaros

Noderīgi:

- Kandidātu un pretendentu izslēgšanas noteikumi (papildināts 02.12.2024.)
- Skatīt aktualitāti: [iespēja pārbaudi daudzpusējo attīstības banku sarakstos veikt Lurson rīka](#)
- Neizpildītu saistību nodokļu jomā neesības apliecināšana (sagatavots sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu) (12.01.2024)

Redakcija 02.12.2024.
Pievienots: 14.12.2022

Kandidātu un pretendentu izslēgšanas noteikumi

Publisko iepirkumu likuma (PIL) 42.pants

Izmeļoši noteikti **14 (16)**
izslēgšanas iemesli

Izslēgšanas iemesli **tiek pārbaudīti konkrētiem subjektiem un uz konkrētiem datumiem**

Noilgums, jeb termiņš, uz kādu izslēdz:
3 gadi līdz pieteikumu/piedāvājumu iesniegšanas dienai

Pretendentam ir tiesības veikt pasākumus uzticamības nodrošināšanai

Izņemot:

- nodokļu saistību neizpilde
- reģistrācija ārzonā
- galīgs notiesājošs spriedums

Dažādās iepirkuma procedūrās un iepirkumu veikšanas kārtībās izslēgšanas iemeslu attiecināmības apjoms un pārbaudes kārtība var atšķirties

Veicama **arī** sankciju pārbaude!

Kandidātu un pretendentu izslēgšanas noteikumi

Publisko iepirkumu likuma (PIL) 42.pants

1. Noziedīgie nodarījumi ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ Pārbaudei izmantojami arī daudzpusējo attīstības banku izslēgšanas saraksti
  2. **Nodokļu saistību neizpilde** ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ 1. Nav iesniegta nodokļu deklarācija un attiecīgā informācija ir publiski pieejama
2. Nodokļu maksātājam ir VID un pašvaldības administrēto nodokļu parāds, kura summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 150 eiro
  3. Reģistrācija ārzonā
  4. Maksātnespēja
  5. **Dalība kartelī**
  6. Darba tiesību pārkāpumi
  7. **Konkurences kavēšana** ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ 1. pieejams konkurences iestādes lēmums
2. norādes pieteikumā vai piedāvājumā liecina par konkurences kavēšanu un ir saņemts Konkurences padomes viedoklis
  8. **Vides, sociālo, darba tiesību pārkāpumi** (pasūtītāja izvēles)
  9. **Profesionālie pārkāpumi** (pasūtītāja izvēles)
  10. **Līguma neizpilde**
  11. Interesešu konflikts
  12. Iepriekšējā iesaiste iepirkuma procedūras sagatavošanā
  13. **Lēmuma ietekmēšana**
  14. Nepatiesas informācijas sniegšana / informācijas nesniegšana
- ▶ **Pārbaude uz diviem datumiem:**
(1) piedāvājumu iesniegšanas termiņa pēdējā diena un
(2) diena, kad pieņemts lēmums par iespējamo uzvarētāju.

Izslēgšanas iemeslu pārbaude «vairākposmu» procedūrās

PIL 42.panta (10).daļas 2.punkts

Ja tas paredzēts iepirkumu dokumentos, slēgtā konkursā, konkursa dialogā, inovāciju partnerības procedūrā un konkursa procedūrā ar sarunām pārbaudi **var veikt attiecībā uz pretendentu**, kuram atbilstoši citām paziņojumā par līgumu un iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām un izraudzītajiem piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem būtu piešķiramas iepirkuma līguma slēgšanas tiesības, savukārt, ja pasūtītājs piemēro kandidātu skaita samazināšanu, pasūtītājs minēto pārbaudi veic pirms kandidātu skaita samazināšanas.

Pasūtītājs iepirkuma dokumentos **ir tiesīgs noteikt, ka izslēgšanas iemeslu pārbaude** netiks veikta attiecībā uz kandidātiem, bet **tikai attiecībā uz pretendentu, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības.**

Ja ir paredzēta kandidātu samazināšana, šī pārbaude tik un tā ir veicama jau pirms kandidātu skaita samazināšanas, tādēļ šajos gadījumos nolikumā nevar paredzēt pārbaudes veikšanu tikai pretendentam, kuram piešķiramas līguma slēgšanas tiesības!

PIL 42.panta (2).daļas 2.punkts

Nodokļu saistību neizpilde

Vai pasūtītājs var pieņemt pierādījumus, kas iesniegti, neievērojot noteikto trīs darbdienu termiņu?

PIL 42. panta (5).daļas 1. punkta "c" apakšpunktā ir paredzēta konkrēta kārtība pasūtītāja rīcībai gadījumā, ja, pārbaudot EIS, pasūtītājs konstatē, ka ir neizpildītas nodokļu saistības Latvijā.

Noteikts trīs darbdienu termiņš PIL 42. panta (6). daļā minēto pierādījumu iesniegšanai par nodokļu saistību izpildi.

Ja pasūtītājs vēl nav pieņēmis lēmumu par iepirkuma rezultātiem, pasūtītājam **būtu jāpieņem** un jāvērtē pēc noteiktā termiņa iesniegti pierādījumi.

PIL 42.panta (2).daļas 3.punkts

Reģistrācija ārzonā

Vai 25 procentu kapitāla daļu īpašnieks jāpārbauda arī personai, kurai ir izšķirošā ietekme kandidātā vai pretendētā?

Atbilde: **Jā, ja izšķirošās ietekmes persona ir Latvijas subjekts.**

«[...] 3) kandidāts vai pretendents ir ārzonā reģistrēta juridiskā persona vai personu apvienība vai arī Latvijā reģistrēta kandidāta vai pretendenta vairāk nekā 25 procentu kapitāla daļu (akciju) īpašnieks vai turētājs ir ārzonā reģistrēta juridiskā persona vai personu apvienība;»

25 procentu kapitāla daļu īpašnieka pārbaude attiecas **tikai uz Latvijā reģistrētu subjektu.**

Ja persona, kurai pretendētā ir izšķirošā ietekme uz līdzdalības pamata, ir **reģistrēta ārvalstī**, tai nav jāveic pārbaude, vai tās 25 procentu kapitāla daļu īpašnieks ir reģistrēts ārzonā!

PIL 42.panta (2).daļas 10.punkts

Nepildīts līgums

1. Vai izslēgšanas iemesls izpildās tad, ka iepriekš laužtais līgums ir par tādu pašu iepirkuma priekšmetu?

2. Kā atzīmēt vispārīgās vienošanās laušanu gadījumā, ja vispārīgā vienošanās laužta ar vienu no vairākiem vispārīgās vienošanās dalībniekiem?

1. Nav nozīmes apstāklim, ka iepriekš laužtais līgums bija noslēgts par tādu pašu vai atšķirīgu iepirkuma priekšmetu.

2. Var izvēlēties **paziņojumos par līguma izpildi** (PIL 33.prima panta otrā daļa) pastāvīgi (visu laiku) norādīt tos vispārīgās vienošanās dalībniekus, kuri veic tās izpildi, un pie papildu informācijas norādīt, ka ar vienu no vispārīgās vienošanās dalībniekiem vienošanās ir laužta tā vainas dēļ.

Papildus šo informāciju pasūtītājs var publicēt savā tīmekļvietnē un nosūtīt citiem pasūtītājiem pēc saviem ieskatiem. Arī šādā veidā saņemta informācija būs pamats attiecīgā piegādātāja izslēgšanai no turpmākajiem iepirkumiem.

Pārbaudāmie subjekti

1. Kandidāts vai pretendents

2. Personālsabiedrības biedrs, ja kandidāts vai pretendents ir personālsabiedrība

3. Pretendenta norādītais **apakšuzņēmējs** – iesaiste **10 000 eiro** vērtībā

4. Persona, uz kuras iespējām pretendents vai kandidāts balstās kvalifikācijas apliecināšanai

5. Filiāles galvenais uzņēmums («mātes» uzņēmums)

6. Persona, kurai kandidātā vai pretendētā ir **izšķirošā ietekme** uz līdzdalības pamata

NB! Pārbauda LV subjektam un informāciju par personu pieprasām kandidātam/prendentam

7. Minēto personu (1.-6.punkts):

valdes vai padomes loceklis, pārstāvēttiesīgā persona, prokūrists vai persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt pretendentu vai kandidātu darbībā, kas saistītas ar filiāli

8. Kandidāta vai pretendenta **patiesais labuma guvējs**

Izslēgšanas iemesla gadījumā personas **var nomainīt** pret citām atbilstošām

Izslēdz pretendentu

Izslēdz pretendentu

Attiecināmi visi izslēgšanas iemesli

Noziedzīgie nodarījumi
Nodokļu saistības
Reģistrācija ārzonās

Noziedzīgie nodarījumi

Noziedzīgie nodarījumi
Nodokļu saistības
Interesu konflikts

Persona, kurai ir izšķirošā ietekme

Saskaņā ar PIL 42. panta (3).daļas 4.punktu šā panta otrās daļas 1., 2. un 3. punkts attiecas arī uz personām, kurām kandidātā vai pretendētā ir izšķirošā ietekme uz līdzdalības pamata normatīvo aktu par koncerniem izpratnē;

Vai PIL 42. panta (3).daļas 4.punkts ir attiecināms uz ārvalstī reģistrētu **kandidātu vai pretendentu?**

Nē, tiesību norma attiecināma tikai uz Latvijā reģistrētu kandidātu vai pretendentu!

Norma satur norādi uz normatīvajiem aktiem par koncerniem, kas Latvijas Republikā ir Koncernu likums:

- normā nav norādes uz attiecīgās valsts, kurā reģistrēts pretendents vai kandidāts, normatīvajiem aktiem;
- skatīt. likumprojekta anotāciju.

Koncernu likuma 2.panta (3).daļa – atkarīgā sabiedrība (šajā gadījumā – pretendents vai kandidāts) ir **valdošā uzņēmuma izšķirošajā ietekmē esoša sabiedrība, kura atrodas Latvijā.**

Ārvalstīs reģistrēta sabiedrība nav atzīstama par atkarīgo sabiedrību Koncernu likuma izpratnē.

Izšķirošas ietekmes personu pārbauda **tikai Latvijā reģistrētam kandidātam vai pretendentam**

Izšķirošās ietekmes personu **noskaidro no paša kandidāta vai pretendenta** (PIL 42.panta (5). daļas 1.punkta e) apakšpunkts)

Izšķirošās ietekmes personas patieso labuma guvēju nepārbauda, jo pārbauda tikai kandidāta vai pretendenta patieso labuma guvēju (PIL 42.panta (3).daļas 5.punkts)

Pieci «mazie likumi» par izšķirošās ietekmes personu

PIL 42.panta (2).daļas 1.punktu pārbauda **gan** izšķirošās ietekmes personai, **gan** izšķirošās ietekmes personas valdes un padomes loceklim, pārstāvēt tiesīgai personai, prokūristam un personai, kura ir pilnvarota to pārstāvēt darbībās, kas saistītas ar filiāli

Veicot pārbaudi par 42.panta (3).daļas 3.punktu (*ārzona*), **ārvalstī reģistrētai izšķirošās ietekmes personai** pārbauda **tikai to, vai** tās reģistrācijas valsts **nav ārzona**.

Latvijā reģistrētai izšķirošās ietekmes personai pārbauda, **vai** tās **vairāk nekā 25 procentu kapitāla daļu** (akciju) **īpašnieks vai turētājs nav ārzonā** reģistrēta juridiskā persona vai personu apvienība

Patiesā labuma guvēja izziņa (Nodokļu saistību neizpilde)

Vai nepieciešama pasūtītāja papildu rīcība, ja EIS izziņā par patiesā labuma guvēju (fiziska persona) attiecībā uz VID administrētajiem nodokļiem tiek norādīts – “Persona nav reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicējs”?

Jā, jāpārlicinās, vai tomēr nepastāv nekustamā īpašuma nodokļa parāds!

Jānošķir gadījumi:

1. tikai attiecībā uz VID administrētajiem nodokļiem EIS izziņā var tikt iekļauta norāde “Persona nav reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicējs”;
2. pašvaldības administrētie nodokļu parādi no Nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas sistēmas tiek uzrādīti!

Uzticamības nodrošināšana

Vai pretendents, kurš jāizslēdz un kurš jau ir nodrošinājis uzticamību citam pasūtītājam, var nodrošināties ar šī cita pasūtītāja parakstītu uzticamības atjaunošanas vēstuli un uzrādīt to visos citos nākamajos iepirkumos?

Jautājums par uzticamības atjaunošanu ir ekskluzīvā katras konkrētās iepirkuma komisijas kompetencē!

Šāds risinājums neatbilst normatīvajam regulējumam.

Apstāklis, ka izslēdzamais pretendents ir atjaunojis uzticamību vienam pasūtītājam un šis pasūtītājs izlēmis ar konkrēto pretendentu līgumu slēgt, nenozīmē, ka šāds lēmums sekos arī citā iepirkumā.

Uzticamības nodrošināšana

KONKURENCES TIESĪBU PĀRKĀPUMI ETS 21.12.2023. SPRIEDUMS C-66/22

Konkurences iestādes lēmuma [viedokļa] ietekme?

Vai valsts tiesiskais regulējums, kad pasūtītājam netiek prasīts veikt autonomu vērtējumu par uzticamību, atbilst Savienības tiesībām, tajā skaitā attiecībā uz konkrētā pretendenta veikto «*self-cleaning*» pasākumu.

Izskatāmajā lietā saskaņā ar valsts tiesībām novērtējums ir vienīgi konkurences iestādes ziņā.

Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punkta pirmās daļas d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas **nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu**, ar kuru tikai valsts konkurences iestādei ir piešķirtas pilnvaras lemt par ekonomikas dalībnieku izslēgšanu no publiskā iepirkuma procedūrām konkurences tiesību normu pārkāpuma dēļ!

Uzticamības nodrošināšana

KONKURENCES TIESĪBU PĀRKĀPUMI IUB LĒMUMS NR. 4-1.2/23-252 (27.12.2023.)

Vai nav jāievēro PIL 43.pants?

Iesniedzējs izslēgts no dalības konkursā, jo uz to attiecināms PIL 42. panta (7).daļas 2. punktā noteiktais izslēgšanas iemesls.

PIL 43. panta (1).daļā ir noteikts, ka skaidrojumu un pierādījumus pasūtītājs pieprasa arī PIL 42. panta (2).daļas 7 punkta gadījumā.

Tomēr uzticamības pasākumi un skaidrojums/pierādījumi ir atkarīgi no attiecīgā pārkāpuma rakstura.

PIL 42.panta (7).daļas 2.punktā minētajā gadījumā pretendenti **būtu jādod iespēja pierādīt**, ka nepastāv saskaņotu piedāvājumu esība konkursā un/ vai tā nav vērsta uz konkurences ierobežošanu konkursā.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Paldies!

Monta Drebeiniece

IUB Tiesību aktu piemērošanas
departamenta direktore

+371 22 41 66 41 | pasts@iub.gov.lv

IUB.GOV.LV

[iepirkumu-uzraudzibas-birojs](#)

<https://www.iub.gov.lv>